

Årsrapport 2024

Bransjeforeningen Elektro og Energi

Innhold

1 Styret og administrasjonen	4
1.1 Representasjon og administrasjon	4
1.2 Vannkraftforum	5
1.3 Energirådet	6
2 Valgkomiteen	6
3 Medlemmer	7
4 Norsk Industris styrer og utvalg	7
5 Viktigste saker gjennom året	7
5.1 Geopolitisk, forsyningskjeder og konjunkturer	7
5.2 Faglige råd	10
5.3 Rekruttering	10
5.3.1 EnergiKontakten	10
5.3.2 Batterikompetanse	10
5.3.3 Kompetansearbeid i Elektroforum	10
5.3.4 Bransjeprogram	10
5.4 Kraftsituasjonen og Energy Transition Norway	10
5.5 Havvind	11
5.6 Energi21	12
5.7 Digitalisering	12
5.8 Statnett	12
5.9 RENAS AS	12
5.10 Eliaden	13
5.11 Sertifiseringsordningen	13
5.12 Elektroforum	13
5.13 Norsk Elektroteknisk Komite (NEK)	13
5.13.1 Landstrømsprosjektet	14
5.15 ORGALIME	14
5.16 Kjemikaliepolitikk og regelverk	14
5.17 NEMKO	14
5.19 Kabelforum Europacable Norge	15

5.21 SINTEF Energi AS 15

1 Styret og administrasjonen

1.1 Representasjon og administrasjon

Etter årsmøtet 7. mai 2024 har styret bestått av:

Styreleder	Lars Nermoen	NEL
Nestleder	Nine Andresen	Moreld Apply
Styremedlem	Jo Kjetil Krabbe	Aker Solutions
Styremedlem	Ketil Opstad	Nexans
Styremedlem	Elizabeth Heuch Olbjørn	ABB
Styremedlem	Øystein Stjern	IKM

Bransjesjef har vært Hans Petter Rebo. Fra administrasjonen har i tillegg Knut Sunde, Harald Solberg, Sindre Finnes og Terje Hovet deltatt på deler av styremøtene for å orientere om sine saker.

Årsmøtet 2024 ble avholdt 7. mai. Det har i løpet av 2024 vært avholdt seks styremøter, og styret hadde en to-dagers-samling i juni der strategi og prioriteringer for bransjeforeningen og Norsk Industri var tema. Det har gjennom året blitt laget en strategi for bransjen oppsummert som:

"Vi samarbeider med sentrale aktører for å sette fart i energiomstillingen, og sikrer at norske industribedrifter kan skape verdier og arbeidsplasser i det grønne skiftet."

Mange av møtene har vært med eksterne innlegg og diskusjoner, blant annet har det vært jobbet med infrastruktur og rammevilkår for havvind (nett og vindparker), den nasjonale energisituasjonen, kjernekraft, Energy Transition Norway 2024, vannkraft og medlemsbedrifter.

Elektro og Energi er representert ved tillitsvalgte eller administrasjon i en rekke utvalg, styrer, forum og annet. Dette fremgår gjennom resten av dokumentet.

Elektro og Energi forsøker stadig å jobbe mer på tvers også i Norsk Industri. Et frokostmøte om hydrogen ble avholdt i samarbeid med bransjeforeningen Offshore, og det lagt til rette for mer samarbeid spesielt med bransjeforeningene Kraftoredlende industri og Offshore. Det har også vært kontakt underveis med andre i administrasjonen om hydrogen, kraftsituasjonen, havvind, SF6/PFAS, kompetanse og rekruttering med mere.

Det har vært gjennomført en spørreundersøkelse blant medlemsbedriftene for å finne ut hva medlemmene hos Elektro og Energi er mest opptatte av, og det har vært arrangert et medlemsmøte for første gang i historien med eksterne og interne innlegg, diskusjoner i grupper og sosialt til slutt.

Bransjeforeningen gjennom året jobbet med strategiske, bransjerelaterte og næringspolitiske oppgaver som:

- Kraft-situasjonen i Norge, inkludert de ulike alternativene og hindringer for økt produksjon, fornuftig og rask nett-utvikling med mere.
- Vannkraftforum har vært aktive med kontaktmøter med kraftselskaper om vannkraft-prosjekter, rekruttering, utfordringer i konsesjonsprosessen med mere.
- Bedre konkurransesituasjonen for norsk industri
- Utarbeidelse av og fremleggelsen av Energy Transition Norway 2024, inkludert beskrivelser og debatt om kraftsituasjon og klimagassutslipp mot 2030 og videre
- Havvind (Utsira nord, Sørlege Nordsjø), spesifikt om infrastruktur og havnett/landnett i Statnett-ledet Arbeidsgruppe 3 i Samarbeidsforum for havvind ledet av Olje og Energiministeren
- Strategi og mål for bransjeforeningen

Det har være aktiv deltagelse i bransjeforum og andre områder der Elektro og Energi har en rolle:

- Standardisering/NEK/Landstrømforum
- Europacable
- Elektroforum
- NEMKO
- SINTEF Energi
- Renas
- Deltagelse i arbeidsgruppe om infrastruktur til havvind (Statnett-ledet) og etablert og organisert arbeidet i "Ekspertgruppe for nettilknytning fra flytende havvind"
- Kontaktmøter med kraftselskap, Energidepartementet, NVE, Statnett med flere

Medlemstallet i foreningen har økt gjennom året, og har passert 240 bedrifter. Det er en tilvekst av medlemmer som er aktive i grønne verdikjeder i tillegg til elektro og energi generelt, og med høyt aktivitetsnivå er det fortsatt store muligheter for flere medlemmer innenfor bransjeforeningen Elektro og Energi.

1.2 Vannkraftforum

Vannkraftforumet har hatt et aktivt år med kontakt med mange eksterne aktører. Forumet rapporterer til bransjestyret, men er veldig "selvgående" og har jobbet for flere prosjekter og en bærekraftig leverandørindustri.

Vannkraftforumet har hatt 6 ordinære møter gjennom året, mange av disse med eksterne deltagere som:

- NVE (2 møter)
- Haavind (om kontrakt)
- Fornybar Norge
- Kraftløftet 2.0

I tillegg har det vært dialog og deltagelse på arrangement med ED, NVE, Energi21, Norwegian Energy Partners, Renew Hydro (FME om vannkraft) med flere.

Arbeidet for å få en bærekraftig leverandørindustri innen vannkraft ble ferdigstilt på slutten av 2023, og materialet har blitt brukt eksternt. Vannkraftforum holdt innlegg på PTK 6. mars 2024 ved Kjetil Toverud og Hans Petter Rebo med innlegget "Perspektiver fra leverandørene sett fra Norsk Industris vannkraftforum"

Vannkraftforumet har bestått av:

- Kjetil Toverud, leder (Andritz Hydro)
- Kristoffer Wallin (GE renewables)
- Leif Thomas Holter (Voith)
- Guro Knapstad (Aker Solutions). Guro erstattet Hege Brende
- Svein Roar Larsen (ABB)
- Håkon Stamnes (VEO)
- Steinar Faanes (Lysaker & Thorrud)

Fra administrasjonen har Sindre Finnes og Hans Petter Rebo deltatt, og i enkeltmøter Knut Sunde eller Harald Solberg.

1.3 Energirådet

Teknologirådet ble oppløst i 2023 da det var kun var 2 bedriftsdeltagere. Mandat til et nytt "Energiråd" som erstatning har blitt laget, men det har ikke blitt gjort operativt. Grunnen er diskusjoner om hva som egentlig burde være hensikten, arbeidsform med mere. Det er ikke meningen å erstatte Teknologirådet, men være mer strategisk og til hjelp for bransjestyret. Det er opp til kommende bransjestyre å starte opp i 2025.

2 Valgkomiteen

Valgkomiteen har bestått av:

- Arne Hammer, Karsten Moholt, leder
- Astrid Aadnøy, Moreld Apply
- Nils Klippenberg, Siemens

Valgkomiteen har hatt fem møter gjennom høsten for å innstille på styresammensetning for 2025/2026.

3 Medlemmer

Medlemstallet pr. 31.12.2023 var 244. I løpet av året har det vært innmeldt 25 bedrifter, 2 har meldt seg ut og det har vært noen omstruktureringer.

4 Norsk Industris styrer og utvalg

Elektro og Energi har gjennom 2024 vært representert i:

- Hovedstyret v/ Elizabeth Heuch Olbjørn, ABB, Tove Ljungquist, Beyonder AS og (Kjetel Digre, Aker Solutions)
- Norsk Industri lederforum ved Nils Klippenberg, Lars Nermoen, Tove Ljungquist med flere
- Norsk Industris klima- og energipolitiske utvalg (NIKE) v/ Nils Klippenberg, Siemens
- Infrastrukturutvalget v/ Nils Klippenberg, Siemens
- HMS-utvalget v/ Kjell Brandal (ABB), Bjarte Olsen (Hitachi Energy) Anne Fossen-Helle (Nexans)
- Bransjeforeningen Offshore, HMS-rådet, Torild Aatland, ABB og Øyvind Reiersen/Stig Søraker, Aker Solutions
- Miljøpolitisk utvalg (MPU) v/Martin Kristoffersen, ABB og Vidar Høivanglie, Aker Solutions
- Kompetanseutvalget, Mariann Meinich-Bache, Beyonder og Marianne Tveit, ABB
- Arbeidsgiverpolitisk utvalg, Erik Gjerdal, Nexans og Bjørn Johan Hope, Aker Solutions,
- Kommunikasjonsutvalget, Britt Gabrielsen, Siemens og Torbjørn Andersen, Aker Solutions

5 Viktigste saker gjennom året

5.1 Geopolitisk, forsyningskjeder og konjunkturer

2024 har vært et ganske turbulent år med mye geopolitisk uro, preget av krigen i Ukraina, krigen mellom Israel og Hamas, klimautfordringen, energisituasjonen i Europa, volatile strømpriser og en del forstyrrelser i logistikk og forsyning.

Norsk Industri sin konjunktur-rapport beskriver mye av dette, der det blant annet står at fjoråret var et godt år for mye av industrien i Norge, med sterk vekst i omsetning og sysselsetting. Industrien bidrar med omsetningsvekst, eksportvekst og økt sysselsetting, på tross av at noen store industrigrener i Europa går svakt. Noen bransjer med særegne drivkrefter preger den positive utviklingen. Offshore leverandørindustri hadde sterk vekst i fjor og flyter inn i 2025 på høyt aktivitetsnivå. Aktivitetspakken på sokkelen (oljeskattepakke) gir fremdeles høyt aktivitetsnivå, selv om det er ulik effekt på de ulike disiplinene og i de ulike bedriftene. Effekten avtar noe på slutten av andre halvår og reduseres ytterligere neste år.

I kjølvannet av Russlands invasjon i Ukraina er det også en ekstraordinær vekst for forsvarsindustrien med mye kapasitetsutvidelse i flere bedrifter, herunder bygging av nye fabrikker og stor økning i ordreservene. Maritim industri har også i år vekst med økt nybygging, særlig av skip spesialbygget for installasjon og vedlikehold knyttet til havvind og til verdenshandelen generelt.

For industrien i Norge som leverer til norske konsumenter eller til eksport, var fjoråret et svakt år. Effekten av renteøkningene de siste par årene setter sine spor, og gir labre vekstimpulser fra forbruk og høy sparing. I år er det ganske flatt eller svakt for flere slike bedrifter. I tillegg går byggenæringen svakt, noe som rammer leverandørindustrien knyttet til nye bygg.

Svært mange industribedrifter melder om pågående større relokalisering der de og kundene ønsker leverandører geografisk nærmere. For noen er dette merkostnader, men for de fleste innebærer dette større markedsmuligheter. Effekten er sterk ettersom den kommersielle utviklingen understøttes av politiske vedtak og rapporteringskrav. Reell frykt for økt handelskrig i år virker også i samme retning.

Det kom i fjor knapt noen ny kraftproduksjon i drift, på tross av det store og økende behovet som finnes for ny kraft. Det er kun gitt konsesjon til 0,7 TWh kraft i Norge siden 2020. Industrien trenger mer kraft, dels for å kunne vokse og utvikle seg, dels for å oppfylle klimakravene. Hvis de ikke får ny kraft i tide, vil dette kunne få dramatiske konsekvenser for flere. For tiden oppleves at konsesjoner for ny kraft tildeles ved at såkalt "nettilknytning på vilkår" (det vil si, vi har ikke nettkapasitet nå) blir mer brukt overfor industrien og at det er bedrifter som ikke får tilgang til kraft som søkt om på grunn av nett eller kraft tilgjengelig. Europower beskrev nylig at 59 anlegg på til sammen 103 kilometer ble spenningsatt av nettselskapene i fjor. Det er den laveste utbyggingstakten på 22 år. Dette er uholdbart. Konjunkturrapport var basert på kvantitative og kvalitative svar fra 560 medlemmer

Noen av de komponenter der det oppleves størst problemer med tilgang og/eller leveringstider er elektroniske komponenter, halvledere, mineraler, hydraulikk og strømaggregater. Medlemsbedriftene i Elektro og Energi har merket effekten av dette ved utfordringer med underleveranser, komponentmangler, utfordringer med innleie, kostnadsøkninger, prosjekter og daglig drift. Strømprisen og økte råvarepriser har vært spesielt utfordrende for mange av bedriftene og endringer i rammevilkår har gjort at en del prosjekter har blitt utsatt eller kansellert.

Det har vært jobbet mye med vannkraft gjennom forum for vannkraftleverandører (elektromekanisk), og det har vært jobbet mye med havvind (både havvindparker og infrastruktur/nett) i industrien og i dialog med myndigheter. Men det tar tid, men det var i alle fall gledelig at det ble tildelt Sørliche Nordsjø II på 1,4 GW i 2024.

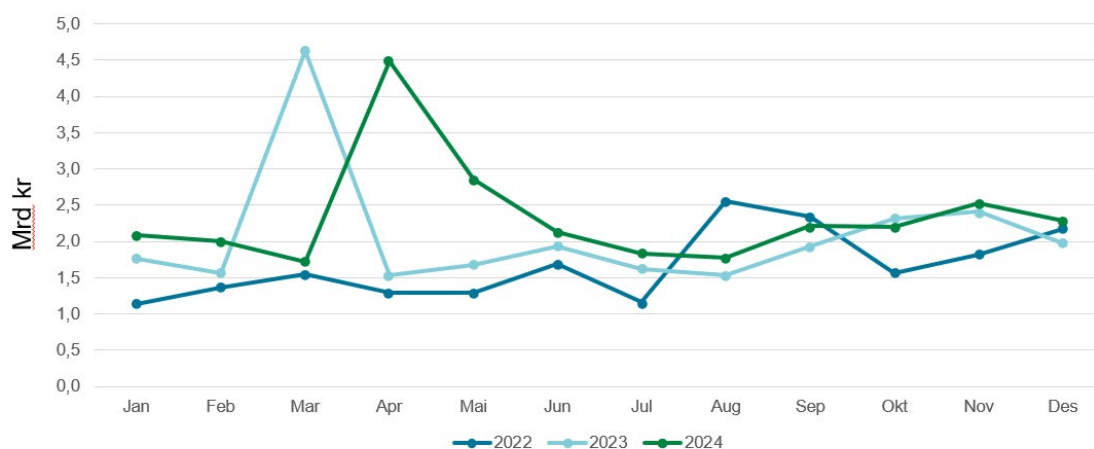
Bransjeforeningen ser fortsatt rekruttering og relevant kompetansenivå innen elektrofagene som utfordrende, og viktig å jobbe aktivt med. Økende grad av digitalisering, automatisering, robotisering og

bruk av kunstig intelligens stiller nye kompetansekrav. Det er også store endringer i teknologier og systemer for utslippsfrie løsninger for å nå klimamålene, elektrokompetanse vil bli enda mer etterspurt fremover. Dette gjelder for de fleste kategorier av arbeidstakere.

Vare-eksport, elektro og kraftmaskiner (utvalgte grupper). SSB	Verdi (mrd kroner)					Endring 23/24
	2020	2021	2022	2023	2024	
598 Diverse kjemiske produkter, i.e.n.	6,72	7,61	6,52	5,92	5,69	-3,78
716 Roterende elektriske maskiner og apparater og deler dertil, i.e.n.	1,54	1,85	1,11	1,86	2,12	13,66
718 Andre kraftmaskiner og deler dertil, i.e.n.	0,71	0,87	0,98	1,45	1,68	15,84
728 Andre maskiner og utstyr for spesielle industrier, og deler dertil, i.e.n.	4,73	4,97	4,61	5,28	7,05	33,58
741 Varmer- og kjøleutstyr, samt deler dertil, i.e.n.	0,00	1,31	1,55	1,78	2,00	11,89
742 Pumper for væsker, også med måleutstyr: væskeeleveratorer: deler til	4,24	4,52	4,35	5,31	10,28	93,41
743 Pumper (unntatt pumper for væsker), luft- eller andre gasskompress	2,51	2,54	3,23	4,20	5,05	20,16
747 Kraner, ventiler og liknende innretninger for rør, kjeler, tanker, kar	4,11	2,83	3,25	4,30	4,93	14,57
752 Automatiske databehandlingsmaskiner og enheter dertil: magnetisk	2,51	2,46	2,85	3,53	4,35	23,17
764 Telekommunikasjonsutstyr, i.e.n., og deler, i.e.n., samt tilbehør for	6,31	5,76	6,28	8,47	10,14	19,69
771 Elektriske kraftmaskiner (unntatt roterende omformere som hører u	1,20	2,12	2,47	4,75	6,17	29,89
772 Elektriske apparater til å slutte, bryte, sikre eller forbinde elektr. Str	4,63	4,92	5,53	7,35	8,33	13,32
773 Utstyr for overføring av elektrisitet, i.e.n.	3,58	5,78	4,86	3,81	4,12	8,16
776 Elektronrør (varm-, kald- eller fotokatoderør (heru. Vakuumrør, kvik	0,54	0,57	0,63	0,71	0,69	-3,13
778 Elektriske maskiner og apparater, i.e.n.	3,14	3,51	4,43	5,76	6,21	7,72
792 Luftfartøyer og tilhørende utstyr: romfartøyer (herunder satellitter)	3,21	3,22	3,28	4,16	5,69	36,75
873 Måle- og telleapparater, i.e.n.	0,02	0,07	0,05	0,04	0,05	33,99
874 Instrumenter og apparater for måling, analyse og kontroll, i.e.n.	11,07	11,54	12,84	17,61	19,52	10,82
SUM	60,78	66,48	68,82	86,31	104,06	20,56

Elektrobransjen har gjennom 2024 lagt bak seg et år med meget god markedsutvikling. Elektrobransjen som helhet hadde en øking av de største eksportvarene på over 20 prosent fra 2024 til 2023 (og igjen 22 prosent økning fra 2022 til 2023), ref. tabellen over og figuren under. Dette er typisk kjeler for vanndamp, dampturbiner, stempeldrevne forbrenningsmotorer, kraftmaskiner og motorer, elektriske kraftmaskiner, elektriske apparater for å slutte, bryte, sikre eller forbinde elektriske strømkretser, elektriske instrumenter og apparater til medisinsk bruk, elektriske husholdningsartikler, elektronrør, belysningsarmatur med mere.

Eksport av Elektrisk maskiner

Kilde: SSB – utenrikshandel

5.2 Faglige råd

Norsk Industri er representert med administrasjonen i Faglig Råd Elektro (Tone Belsby) og Faglig Råd teknologi og Industrifag (Tone Belsby og Hans Petter Rebo). Læreplaner, rekruttering og utdanningspolitikk har vært blant temaene.

5.3 Rekruttering

5.3.1 EnergiKontakten

Initiativ fra Gløshaugen, Norsk Industri er med og støtter arbeidet. Direkte dialog med institutt og studenter.

5.3.2 Batteri-industrien

Kompetanseprosjekt innenfor batteri, [BattKomp](#) er avsluttet, men det har vært arrangert frokostmøte og et større arrangement under Arendals-uka om batteri-industrien. Begge disse i samarbeid mellom Battery Norway og Norsk Industri. Det ble opprettet et FME innenfor batteri i 2024, Norsk Industri deltar på dette. Beyonder var også med i debatt etter fremleggelsen av Energy Transition Norway. Det har også vært jobbet for garantiordninger og lån som reduserer risiko i en oppskaleringsfase.

5.3.3 Kompetansearbeid i Elektroforum

Norsk Industri er en av stifterne og deltar i Elektroforum som finansierer og gjennomfører en synliggjøring av bransjens behov for rekruttering og kompetanseoppbygging. Det tilrettelegges og finansieres rekrutteringssatsinger knyttet til Eliaden-arrangementet, bransjeprofilering på forskjellige utdanningsmesser og finansiere og drifte websiden [Gnizt](#). Eliaden eies av stiftelsen Elektroforum. Overskuddet av Eliaden går til å fremme bransjens felles næringspolitikk og arbeid for å sikre god og bred utdanning og rekruttering. Eliaden ble arrangert i 2024, mange av medlemsbedriftene deltok, og Adm. Dir. Harald Solberg deltok på åpningskonferansen i debatt med blant annet Energiminister Terje Aasland.

5.3.4 Bransjeprogram

Norsk Industri har sammen med Fellesforbundet over tid jobbet for opprettelse og finansiering av bransjeprogram der stikkord er modulbasert etter- og videreutdanning etter industribedriftenes behov.

5.4 Kraftsituasjonen og Energy Transition Norway

Energisituasjonen har også i 2024 blitt mye debattert. Energiomstillingen mot en grønnere energiforsyning pågår, og det er kraftige regionale og globale trender og ubalanser gjennom energiimport og -eksport mellom regioner, land og globalt. I Norge har de høye prisene i NO2 vært mye debattert, det er en stor utfordring for virksomheter i Sør-Norge Norges med høye og volatile priser.

Energisystem er tett koblet sammen med både det europeiske og globale energisystemet, og en stor bekymring er at det knapt gis konsesjon til nye produksjon og at nettutviklingen går veldig langsomt i Norge.

DNVs analyser i Energy Transition Norway 2024 viser at det kun er vindkraft som er et skalerbart alternativ for å nå den økte etterspørselen etter strøm. Etterspørselen øker kraftig, mens utbygging av ny kraft går sakte. Dette utfordrer både de politisk fastsatte klimamålene og industriens viktigste konkurransefortrinn i Norge. Etterspørselen etter elektrisitet øker i alle sektorer. Veitransport viser den sterkeste veksten, men høy etterspørselsvekst også til olje- og gassinstallasjoner og datasentre. Disse er mindre prissensitive og kan akseptere høyere strømpriser enn tradisjonell industri ifølge DNV. Dette vil i så fall kraftig utfordre norsk industris tilgang til rimelig strøm. DNVs analyse viser også at verken sol- eller kjernekraft kan bidra i stor nok grad fram mot 2050. Dersom vi ikke får på plass nok vindkraftproduksjon vil vi i begynnelsen av 2030-årene måtte importere rundt 10 TWh strøm årlig, og industriens fortrinn med tilgang til fornybar kraft til konkurransedyktige priser vil være truet.

Rapporten ble lansert og diskutert 28. november, og Norsk Industri og bransjeforeningen gjennomførte en panelsamtale med Per A. Sørli (Borregaard), Tove Nilsen Ljungquist (Beyond), Hanne Simensen (Hydro Aluminium) og Harald Solberg (Norsk Industri). Samtalen ble ledet av Lars Nermoen (NEL, pluss styreleder i bransjeforeningen).

Det kom blant annet frem at energitilgang, både med hensyn til kraft og nettkapasitet, er en knapphetsfaktor for oss og industrien i dag. Myndighetene må samordne en helhetlig politikk for å raskt å gi en bedre energitilgang som er helt nødvendig for at industrien skal utvikle seg videre og for at vi skal nå de klimamålene vi og storsamfunnet har forpliktet oss til, sa Per A. Sørli.

5.5 Havvind

Norsk Industri har gjennom 2023 jobbet mye med havvind, både gjennom høringer, dialog med embetsverk og politisk og ikke minst gjennom arbeidsgrupper i Olje- og energiministerens Samarbeidsforum for havvind. Det har blitt tildelt 1,4 GW for Sørlige Nordsjø, mens det fortsatt ventes på ESA-godkjenning og endelig utlysning av Utsira nord. Norsk Industri deltar i Regelverksforum i Ptil og bidrar aktivt til utformingen av regelverket.

Statnett leder en arbeidsgruppe om infrastruktur og nett, der Norsk Industri er aktiv deltager både i arbeidsgruppe og sekretariat. RME, NVE, OED, Offshore Norge, Fornybar Norge, LO, Zero, WWF deltar i arbeidet i tillegg til Norsk Industri og Statnett.

Det har vært gjennomført et betydelig arbeid om [nett-tilknytning av flytende havvind](#), men deltagelse fra Aker Solutions, Aibel, NKT, Nexans, Hitachi Energy og Siemens Energy i tillegg til Statnett og Norsk Industri som har organisert og drevet arbeidet.

5.6 Energi21

De viktigste oppgaver for styret i [Energi21](#) er å følge opp mandatet fra Olje- og energidepartementet og utarbeide den nasjonale strategien for forskning, utvikling, demonstrasjon og kommersialisering av ny klimavennlig energiteknologi. Det er stort sett de samme temaer og prioriteringer innenfor teknologi som det jobbes med i bransjeforeningen. Stikkord er "Effektive og integrerte energisystemer onshore og offshore, Energimarkeder og regulering, vannkraft, havvind, hydrogen og batterier. Lene har deltatt i arbeidet om kommunikasjon og strategi for vannkraft. Ragnhild Katteland er representert i styret i Energi21. Vi har gjennom året hatt dialog med Lene Mostue som leder Energi21, og hun har blant annet har deltatt i kommunikasjonsarbeid om vannkraft og rapporten om nett-tilknytning fra flytende havvind. Energi21 og OG21 slås nå sammen til Energi2050 som blir et strategiorgan for hele energiområdet, og blir operativt i 2025.

5.7 Digitalisering

Digitalisering av energisystemet fra produksjon til forbruker er et område med store muligheter og potensiale for reduserte kostnader og økt effektivitet og sikkerhet. Dette er et tema som bransjeforeningen vil jobbe mer med fremover. Det skjer store og raske endringer i anvendelse av kunstig intelligens (KI), og vi følger også med KI og regelverk for dette.

5.8 Statnett

Det har gjennom året vært mye kontakt med Statnett som systemansvarlig til lands og til havs. Statnett har gjennomført mange studer om nett og regionalt behov for nettutvikling, effektbehov og løsninger for Sørlege Nordsjø og Utsira nord samt havvindutbygginger etter disse. Bente Haaland fra Statnett Hav har deltatt i bransjestyret. Det har vært aktiv deltagelse i Samarbeidsforum for havvind, arbeidsgruppe ledet av Håkon Borgen.

5.9 RENAS AS

[RENAS AS](#) har en tilslutning på i 2600 medlemsbedrifter, og håndterer produsentansvaret for bedrifter som importerer eller produserer elektriske produkter og batterier. Bransjeforeningen har vært representert i styret ved Maria Selsås Fjogstad og Hans Petter Rebo. Bransjeforeningen Elektro og Energi har en 50 prosent eierandel i RENAS, som drives som et non profit-selskap. Økonomien i Renas er god, det er en sunn utvikling. Renas har kjøpt og overtatt Rebatt, og dermed er det en godkjent returordning for batterier i tillegg til EE-avfall, samtidig som emballasjemedlemskap tilbys gjennom en partneravtale med Grønt Punkt Norge. RENAS har samlet inn og behandlet 84 272 tonn EE-avfall i 2024. Av det ble 76% materialgjenvunnet. Totalt inkludert energigjenvinning og ombruk var det en gjenvinningsgrad på 89,34%.

5.10 Eliaden

Stiftelsen Elektroforum består av norske elektro- og automatiseringsmiljøer gjennom Energi Norge, RIF, EFO, NHO Elektro, NFEA og Norsk Industri. Elektroforum eier også [Eliaden](#) som ble arrangert i 2024 med over 20 000 besøkende, 285 utstillere, 65 foredrag og omsetning på ca 20 millioner kroner.

5.11 Sertifiseringsordningen

Diskusjonen mellom myndighetene og bransjen knyttet til elektrofaglig status for automatikerfaget videreføres. Elektro og Energi har utarbeidet en bransjestandard for sertifisering av automatiseringsinstallatør. DSB har akseptert de elektrofaglige kvalifikasjoner for de industrielle automasjonsfagene, og kandidater har passert eksamen. Kvalifikasjonskrav fremgår av FEK. Erfaringer fra dagens regime tilsier at ordningen ikke praktiseres tilfredsstillende. Mer om temaet på [lovdata.no](#). Norsk Industri har deltatt i en arbeidsgruppe om temaet i 2024, der både Aibel, Aker Solutions og Siemens Energy har deltatt. Arbeidet foregår i samarbeid med Fornybar Norge, Offshore Norge og i god dialog med DSB som også har deltatt på ett av møtene.

5.12 Elektroforum

I styret i Elektroforum har Elektro og Energi vært representert ved Hans Petter Rebo. Elektroforums primære mål ved siden av å arrangere Eliaden er å påvirke en utvikling av bransjens rammevilkår, og det er grupper innen kompetanse og næringspolitikk (næringspolitisk utvalg) der vi deltar.

5.13 Norsk Elektroteknisk Komite (NEK)

Arve Ryen, Nexans er varamedlem i NEK sitt styre, og møter ordinært til alle styremøter. Ole Granhaug, ABB, og Vemund Kårstad, Siemens Energy deltar i NEKs representantskap. Berit Sørset fra Norsk Industri er representant i NEKs Valgkomite.

NEKs sekretariat har 20 fast ansatte. I tillegg foretar de innleie av konsulenter tilsvarende 2 stillinger. Virksomheten driftet ved utgangen av 2024 totalt 140 standardiseringskomiteer. I disse inngår 922 eksperter fra industri og forvaltningen, som til sammen fyller 1.1135 nasjonale engasjement. De nasjonale ekspertene deltar i 533 arbeidsgrupper i IEC og 84 i CENELEC. Dette sikrer betydelig norsk innflytelse på de internasjonale standardene. I tillegg hadde NEK i drift tre forum, som samlet rundt 368 interessenter. Totalt antall Norske Elektrotekniske standarder og publikasjoner ved årsskiftet var nærmere 17 500. Det er høy grad av vertikal integrasjon av standarder på grunn av sektorens sterke stilling i global handel (rundt 21 prosent). Rundt 80 prosent av standardene NEK fastsetter nasjonalt er tilnærmet identiske med de globale, ytterlig 19 prosent justert på Europeisk nivå for å tilpasses EUs indre marked, samt 1 prosent utviklet nasjonalt. Fagområdene spenner så bredt som fra IOT (Internet of things) og digitalisering til roterende elektriske maskiner, overføring- og distribusjon, energifangst og lagring, nanoteknologi og "cyber security". Brukerne omfatter hovedsakelig industri, men spenner fra

utvikling/produksjon og installasjon/integrering til blant annet anleggseiere som operatører, redere, nettselskaper, eiendomsforvaltere, samt sertifiseringsselskaper og myndigheter.

NEK holder strategisk viktige posisjoner i IEC. NEK har ansvar for IECs arbeid med elektriske installasjoner på skip og offshoreenheter (TC 18), samt for kortslutningsberegninger (TC 73). I tillegg har flere av de nasjonale komitemedlemmene internasjonale verv i IEC og CENELEC komiteer. Videre kan nevnes at NEK har representant i ledende posisjoner i bl.a. IEC Board, som er IECs formelle styre.

5.13.1 Landstrømsprosjektet

Enova og NEK har inngått avtale om etablering av "Landstrømsforum" (for skip). Arild Røed, NEK er leder og Norsk Industri deltar ved bedrifter og administrasjonen. Arbeidsgrupper er etablert for vurdering og beskrivelse av hvilke rammevilkår som gjelder og å foreslå framtidige justeringer av disse for nettselskap, kraftleverandører, havner, og fremtidige forbrukere av el. energi levert av landstrømanleggene. Arbeidsgruppene skal ta utgangspunkt i et tilstrekkelig fremtidig behov for el-kapasitet i norske havner for at myndighetenes klimamålsetting for en samlet sjøtransport skal kunne oppnås.

5.15 ORGALIM

Elektro og Energi har fulgt arbeidet i ORGALIM, spesielt innenfor EELC (Electrical and Electronic Liaison Committee) og TCC (Technical Coordination Committee). Arbeidet i EELC har vært av næringspolitisk karakter innen elektro- og elektronikkområdet. Norsk Industri deltar også i arbeidsgruppen "Orgalim Green Transition WG", for å følge utviklingen av regelverket i forbindelse med det grønne skiftet, både mhp energi og miljøkrav. Arbeidsgruppen utarbeider høringssvar og posisjoner, og det er særlig sirkulærøkonomi og "utvidelsen" av økodesigndirektivet til "Ecodesign for sustainable Products Regulation(ESPR)" som har fokus. Vi deltar også i "Corporate Sustainability TF", der man aktivt følger og påvirker utforming av taksonomi-kriterier m.m.

5.16 Kjemikaliepolitikk og regelverk

Norsk Industri arbeider med kjemikaliepolitikk og –regelverk, og har en arbeidsgruppe REACH og Kjemikaliegruppen under MPU (miljøpolitisk utvalg). PFAS og reguleringer knyttet til stoff-familien blir tatt opp begge steder. Det ble gjennom året jobbet en del med regelverket og diskusjoner om utfasing av PFAS inkludert SF6. Arbeidet foregår i tett dialog med mange av bedriftene.

5.17 NEMKO

Elektro og Energi er representert i styret i Stiftelsen NEMKO ved Hans Petter Rebo. Stiftelsen er samtidig generalforsamling i Nemko Group AS som står for den daglige forretningsmessige driften innenfor testing-, inspeksjon- og sertifiseringsmarkedet. Elektro og Energi er representert i styret i Stiftelsen NEMKO ved Hans Petter Rebo. Stiftelsen er samtidig generalforsamling i Nemko Group AS

som står for den daglige forretningsmessige driften innenfor testing-, inspeksjon- og sertifiseringsmarkedet.

Nemko Group har for tiden omkring 820 ansatte, hvor omtrent 270 jobber i Norge. For tiden er Nemko representert i 14 land. Gruppen mer enn doblet omsetning gjennom strategiperioden for 2019 - 2023, og har fortsatt en positiv og stabil utvikling. Arne Hammer, Karsten Moholt AS sitter som vararepresentant i Stiftelsen NEMKO sitt styre.

5.19 Kabelforum Europacable Norge

Prosjektet Kabelforum Europacable Norge etablert i regi av Elektro og Energi, Norsk Industri.

Prosjektet er etablert av formelle grunner (EUs rådsforordning om firmagrupper) for at norske kabelprodusenter skal kunne opptre som fullverdige medlemmer av Europacable – sektorkomiteen for europeiske kabelprodusenter. Alle kostnader knyttet til driften av prosjektet belastes kabelprodusentene i hht. egen avtale med Elektro og Energi. Representanter fra kabelprodusentene deltar i komitéer og råd i regi av Europacable. Den nasjonale komité har to hovedmøter årlig.

Krav/standarder for brannegenskaper for kabel (CPR) har hatt fokus i 2024, og vi har deltatt på Generalforsamling og arbeidsmøte i Brussel. Det var også en nordisk samling i Helsinki, med god deltagelse fra alle selskapene. Det har også vært dialog med NEK, DiBK og DSB om brannsikkerhet for kabler. Deltagere er Espen Pettersen og Birger Hodt fra Prysmian, Kjetil Standal fra NKT, Jan Erik Nilsen og Arve Ryen fra Nexans. Berit Sørset og Hans Petter Rebo deltar fra administrasjonen og organiserer Europacable Norway.

5.21 SINTEF Energi AS

Norsk Industri har en eierandel i [SINTEF Energi AS](#) som leverer forskningsbaserte løsninger og -tjenester som skaper verdier hos kundene, både nasjonalt og internasjonalt. SINTEF er et av Europas største uavhengige forskningskonsern, og er en uavhengig og ikke-kommersiell virksomhet.

Elektro og Energi er representert i styret i SINTEF Energi AS ved Nils Klippenberg, Siemens som erstattet Ragnhild Katteland, Nexans underveis i 2024.

SINTEF Energi AS rapporterer solid utvikling med meget tilfredsstillende ordre-reserve. Koordinering mellom ordinære bilaterale prosjekter og drift av FME er tilfredsstillende. Nils Klippenberg og Hans Petter har deltatt på eiermøte og kontaktmøte med SINTEF Energi i 2024.